

HR-directeur
ING Nederland,
Annelot Fluitman:

“Het gaat toch om het
voelen van het oranje hart.”

INTERVIEW

Voorwoord

Meedoen in een commissie? Doen!

Al sinds de oprichting in 2016 van VO-ING als opvolger van de VSI, zijn er een paar commissies werkzaam die nog steeds de sfeer van het recente verleden ademen. Dat is zeker niet omdat ze bezig zijn met achterhaalde en ouderwetse zaken, maar zeker wel omdat ze dat nog altijd doen voor de voormalige fusiepartners ING en Nationale Nederlanden.

Dat zijn de commissies Sociaal Economische Belangen (SEB) en de Pensioencommissie. Wat nou zo leuk is, is dat steeds weer blijkt dat de leden van beide commissies die afkomstig zijn vanuit ING en NN, in staat zijn om vooral te focussen op wat onze leden bindt. Het zal jullie niet verbazen dat ik daar als voorzitter vaak met veel plezier naar kijk.

Deze twee commissies, maar ook andere commissies, zoals bijvoorbeeld de commissie Digitaal en de activiteitencommissie in rayon Noord, zijn weer toe aan wat nieuw bloed, oftewel (ook) verse ideeën. Ik hoop dat eventuele belangstellenden niet zullen aarzelen om eens te polsen of meedoen in een van deze commissies niet iets is waar je ook veel plezier aan zult beleven.

En laat dat laatste nou een van de belangrijkste redenen zijn van het bestaan van VO-ING.

Frans Crul,
voorzitter

“Trots op de manier waarop we medewerkers helpen”

HR-directeur ING Nederland Annelot Fluitman over haar visie op HR

‘Chief People Officer’ staat er onder andere op het LinkedIn-profiel van Annelot Fluitman. Als directeur HR ING Nederland en lid van de Executive Committee van ING Nederland, werkt zij uiteraard op dezelfde gang als Peter Jacobs, country manager van ING Nederland. Een interview met Annelot die middenin de drukte zit van de onderhandelingen met de vakbonden voor een nieuwe cao. Graag maakte zij tijd voor ons vrij.

Annelot vertelt – nog vol van de onderhandelingen waarvan ze even pauze heeft – dat ze zo’n twee jaar geleden op deze functie werd geattendeerd via een headhunter. Ze was meteen “superenthousiast”. De topics, de complexiteit, maar vooral de cultuur spraken mij enorm aan. Ik wilde zeker weten dat het een omgeving was waarin ik me thuis zou voelen. Na gesprekken met Peter bleek dat mijn achttien jaar ervaring perfect aansloot. ING biedt een balans waarin ik zowel kon leren als mijn expertise inzetten.”

Welke topics zag je toen je aan deze functie begon?

“Mijn prioriteit was en is om een duidelijke verbinding te leggen tussen onze businessstrategie en onze people-agenda. Ik wil investeren in onze learning- en developmentprogramma’s, omdat deze de basis leggen voor toekomstige groei. Verder vraagt de pensioentransitie ook aandacht.”

> Lees verder op pagina 2

Inhoud

2 INTERVIEW

- Annelot Fluitman, HR-directeur ING Nederland

3-4 UW BELANG

- Pensioenen, PFI-nieuws, uit het VO-PFI

- SEB: veelgestelde vragen aan het vragen- en klachtenloket

4+6 VERENIGINGSNIEUWS

- Van de bestuursstafel
- In memoriam

5-8 RUBRIEKEN

- Evenementen
- De drive van Jan Thijssen
- Uit het archief
- Column ING: Annette Sibma
- De drive van Hilma Petersen (bestuur)

Vervolg interview Annelot Fluitman

Waarin zet je graag je tanden?

"Ik ben toch wel echt een generalist, anders was ik ook wel meer de specialistenhoek ingedoken. De diversiteit aan topics is waar ik de hele dag mee bezig ben. Maar als ik zou moeten kiezen, dan wordt het de *growth mindset*; leren en ontwikkelen; mensen helpen om te groeien in hun skills."

Wat moeten ze leren?

"We willen bij ING de allerbeste mensen aantrekken en behouden. Mensen die vooroplopen en die het beste in hun vak willen blijven om zo het beste voor onze klanten te betekenen. De digitalisering zorgt dat we hard moeten blijven werken om relevant te blijven voor onze klanten. De klant verwacht van ons een *smooth experience*. Daarvoor moet je in je organisatie waterdichte systemen en processen bouwen die klantvriendelijk en easy zijn. In deze wereld, waar je met één druk op de knop op je mobiel bij wijze van spreken van

Diversiteit en inclusie zijn hot topics. Hoe pak je dat aan?

"Diversiteit en inclusie zijn meer dan alleen beleid; het moet ingebed zijn in de cultuur. Bij ING streven we ernaar om teams samen te stellen waarin iedereen zichzelf kan zijn en waar verschillen worden gewaardeerd. Dit begint bij bewustwording en leiderschap dat diversiteit omarmt."

Hoe ziet de werkplek van de toekomst eruit?

"De werkplek van de toekomst zal hybride zijn. Mensen hebben bewezen productief te zijn vanuit huis, maar de werkplek, het kantoor, blijft essentieel voor samenwerking, innovatie en spontane ontmoetingen. Bij ING investeren we in kantoorruimtes die deze samenwerking stimuleren en tegelijkertijd aantrekkelijk zijn om in te werken."

organisatie naartoe gaat en welke rol zij daarin spelen. Managers zijn hierin de sleutel, omdat zij het dichtst bij de medewerkers staan. We organiseren met regelmaat *Ask Me Anything*-sessies, waar het medewerkers vrij staat onderwerpen die hen bezighouden op tafel te leggen. De sessies krijgen een hoge waardering van onze collega's."

Was er een moment in je carrière waarop je dacht: Dit is wat ik wil doen?

"Ik wilde altijd al naar een eindverantwoordelijke rol groeien. Dat moment kwam tijdens mijn tijd bij Shell, waar ik de breedte van HR ontdekte. Het was een speeltuin waarin ik mijn passie voor mensen en strategie kon combineren. Dat gevoel werd sindsdien alleen maar sterker."

"In principe doe ik mijn werk zoveel mogelijk tussen maandag en donderdagavond."

Annelot Fluitman

Annelot (42) woont in Hilversum en studeerde Marketing en cultuur, organisatie en management aan de VU. Ze werkte twaalf jaar in diverse HR-functies bij Shell, twee jaar bij Uber en een jaar bij BestSecret Group. Daarnaast zit ze in de advisory board voor marketingstudies van de VU. Samen met partner Godert heeft ze twee jonge kinderen. Na een drukke dag "laad ik op door tijd door te brengen met mijn gezin, yoga, tennis, fitness of gewoon buiten te zijn in de natuur. Mijn grote passie is skiën." Haar waarden zijn respect, eerlijkheid en authenticiteit. Deze versterken niet alleen mijn werk, maar ook mijn persoonlijke relaties."

bank kan wisselen, willen we ervoor zorgen dat we met kop en schouders boven iedereen uitsteken in het blijven aansluiten op de behoeften van de klant."

Hoe houd je je mensen gelukkig?

"Voor managers ligt daar een belangrijke rol. De organisatie zorgt voor randvoorwaarden. Goed voor je mensen zorgen. Een goed salaris en een goed arbeidsvoorwaardenpakket aanbieden. Maar daarvoor blijven ze niet. Het gaat toch om het voelen van het oranje hart. Dat doen we door een helder beeld te geven van waar we naartoe willen, boeiend werk te bieden, onze communicatie, het samen vieren van successen, maar ook een goed eindejaarsfeest, waar ik veel blijf gezichten heb gezien."

Waar ben je tot nu toe het meest trots op in je werk bij ING?

"Ik ben trots op de manier waarop we medewerkers helpen groeien, zowel professioneel als persoonlijk. Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van programma's die inspelen op de veranderende behoeften van onze medewerkers en de markt. Ook de transitie van een wereldwijde naar een lokale rol was een grote verandering voor mij. Het vergde een nieuwe aanpak en aanpassingsvermogen, maar door open te blijven leren en luisteren kon ik deze uitdaging omzetten in een kans."

Hoe zorg je dat mensen in een groot bedrijf zich niet verloren voelen en zich echt gehoord voelen?

"Heldere communicatie en een luisterende houding zijn essentieel. Het is belangrijk dat mensen weten waar de

Hoe zit het met jouw werk-privébalans? Dit niveau kan veeleisend zijn.

"Ja, prima. In principe doe ik mijn werk zo veel mogelijk tussen maandag en donderdagavond. Bij mij gaat het om het vinden van het ritme. Vaak impliceert het bij die balans dat er een strikt onderscheid is. Zo voel ik het niet. Ik neem vaak werk mee naar huis, maar ik krijg genoeg momenten om op te laden; sporten en tijd met mijn kinderen."

Waar haal je inspiratie vandaan?

"Mijn inspiratie komt van mensen om me heen. Of het nu collega's, vrienden of familie zijn, ik leer altijd iets nieuws. Daarnaast haal ik inspiratie uit lezen, reizen en sporten." (Ewald Wagenaar)

Commissie Pensioenen

Hoe groot zijn de pensioenverschillen in Europa?

In het vorige ledenmagazine hebben we geschreven over de pensioenverschillen in Nederland. Op dit moment staat het pensioenlandschap aan het begin van een grote verandering. Hoe zit dat eigenlijk in Europa?

Op 19 december 2024 is het jaarlijkse rapport van EIOPA gepubliceerd met als titel 'Consumer Trends Report 2024'. EIOPA is de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen.

Voor de cijfer- en grafiekenfans onder ons, het rapport betreft een document vol met verschillen tussen claimratio's, provisiepercentages en klachten-bronnen tussen de verschillende producten en landen.

DB- en DC-pensioen

Eén van die overzichten geeft inzicht in de verhouding tussen DB- en DC-pensioenen in de verschillende EU-landen. DB staat voor Defined Benefits, een uitkeringsregeling, en DC staat voor Defined Contribution, een premieregeling. ING en NN hebben vlak voor de beursgang van NN-Group in 2014 de eerste stappen gemaakt om de DB-regeling te sluiten en twee Collectieve DC-regelingen te starten. Op die

manier hebben beide werkgevers ervoor gezorgd dat in geval van een tekort er geen bijstortverplichting is, zowel niet bij Pensioenfonds ING (PFI) als ook niet bij NN-CDC Pensioenfonds (NCP) en ING-CDC Pensioenfonds (ICP). In feite is de Wet toekomst pensioenen (Wtp) een overstap van DB naar DC. Dat is een beweging die in de EU in meerdere landen al is ingezet. Het Verenigd Koninkrijk, Ierland en België hebben al sinds begin deze eeuw de overstap gemaakt naar bijvoorbeeld Individuele Retirement Accounts (IRA's). Dat had te maken met de wijzigingen door de Internationale Accounting Standaarden Board (IASB) sinds 2001. De oude bijstortverplichting van ING en NN werd onder de nieuwe regels toen hartstikke duur, zeker in combinatie met de dalende rente.

Van DB naar DC

In alle landen in Centraal-Europa waar ING Groep destijds zelf pensioenfondsen heeft opgestart, waren de systemen op indicatie van de Wereldbank en het IMF vanaf aanvang al DC-gebaseerd. Op dit moment zie je in de EU een jaarlijkse stijging van 4,2% in DC-deelnemers en een daling van 5,3% in DB-deelnemers. Uit het rapport blijkt ook dat Duitsland,

Nederland en Slovenië nog het grootste aantal (actieve) deelnemers hebben in DB-regelingen. Zowel in Duitsland als in Nederland zijn grote hervormingen aanstaande, dus voor heel Europa geldt dat pensioenvoorzieningen zich meer en meer in de richting van DC bewegen.

Wat betekent dit? Blijven alle fondsen hetzelfde beleggen? Met wie gaan de overheden praten als ze investeringen van fondsen willen sturen? Vroeger was de werkgever degene die het risico liep als het mis ging, dus ging de overheid praten met de werkgevers. In de toekomst ligt het risico bij de deelnemers. Gaan de overheden dan met de vakbonden praten? Of met ouderenbonden voor de gepensioneerden?

Referendum?

Hopelijk weet u als u dit leest al dat er in Nederland geen referendum zal komen. Er is inspraak geweest via ons hoorrecht en financieel gezien is niet invaren echt heel erg fout. Vanwege onze hoge dekkingsgraden vinden beide verenigingen en de Pensioencommissie en het bestuur en de sociale partners dat invaren echt moet gebeuren bij ING en NN. (Peter de Bruijne namens de Pensioencommissie)

Esther Grondijs

VO-PFI

Uitstellen en dralen

De nieuwe pensioenwet heet sinds juli 2023 wet Toekomst Pensioenen. Het toepassen van deze wet wordt echter gekenmerkt door uitstellen en dralen. Onze pensioenuitvoerder staat voor enorme uitdagingen en heeft de mogelijke invoeringsdatum verschoven naar 1 juli 2027. De Eerste Kamer neemt maar geen beslissing over de uitkering ineens en de invoering hiervan wordt waarschijnlijk wederom met een jaar verschoven naar 1 juli 2026. De Tweede Kamer buigt zich over het amendement van NSC. Eén zinnetje, grote gevolgen. De Raad van State moet hier eerst advies over geven, maar kan hier niet aan beginnen omdat NSC er toch nog even naar wil kijken

Hebben we hier als deelnemer van Pensioenfonds ING (PFI) nu echt last van? Het kost ons wel geld. Uitstel van invaren betekent immers dat de toename van de persoonlijke pensioenvermogens en de verhoging van de pensioenuitkeringen later ingaan. Dat laatste raakt de gepensioneerde deelnemer direct in zijn/haar portemonnee. Voor jongere deelnemers betekent uitstel dat ze pas later gaan profiteren van de risicovollere beleggingsrendementen van hun grotere pensioenpot.

Het gedraai van de Eerste Kamer betekent dat deelnemers die nu met pensioen gaan nog geen gebruik kunnen maken van de 'uitkering ineens' ten grootte van max 10% van hun persoonlijke pensioenvermogen. Dat kan een financiële domper zijn voor de deelnemer. Als de plannen van NSC doorgaan, moet PFI een referendum onder al haar deelnemers houden alvorens ze überhaupt kan invaren. Daar kun je van vinden wat je wilt, maar het is tijdrovend en betekent uitstel. Deze maanden is het bestuur van PFI bezig met het nemen van een voorlopig besluit om wel of niet in te varen en zo ja, hoe. Het is waarschijnlijk dat PFI gaat invaren, alleen is er nog discussie over het hoe. Het Verantwoordingsorgaan (VO) krijgt in de periode mei/juni 2025 acht weken de tijd om haar (versterkte) advies over het voorgenomen invaarbesluit uit te brengen, waarna het bestuur zich verder zal beraden. De leden van het VO buigen zich reeds maanden over het mogelijke invaren van PFI. Het besluitvormingsdocument is voor hen niet nieuw en regelmatig besproken. Dat advies komt dus waarschijnlijk wel rond in acht weken. Het zal echter geen kwestie van afhameren worden, want elke geleiding binnen het VO spreekt zich apart uit. Zie hierover het artikel op de speciale website van PFI over het nieuwe pensioenstelsel. Het

advies van het VO over het invaarbesluit komt in de plaats van het individuele bezwaarrecht van de deelnemers en die verantwoordelijkheid voelt het VO uiteraard. Een ander spannend dingetje is artikel 5.3.2 van ons pensioenreglement. Wat gebeurt hiermee in het nieuwe pensioenstelsel? Invaren betekent immers een nieuw pensioenreglement en het is de vraag of dit artikel kan worden overgenomen. Het artikel regelt de overlijdensuitkering. Bij overlijden van de gepensioneerde wordt eenmalig een overlijdensuitkering uitbetaald aan de partner ter hoogte van tweemaal het laatstgenoten maandelijkse ouderdomspensioen. Volgens de website van PFI verandert aan het partnerpensioen weinig door de nieuwe wet. Dat is een geruststelling. Maar het "extraatje" voor je partner bij het droeve moment van overlijden kan zeer welkom zijn. Het voorlopige behoud hiervan is zo'n beetje het enige voordeel van al het gedraai en uitstel. (Esther Grondijs, lid Verantwoordingsorgaan Pensioenfonds ING, esther.grondijs@pfi.nl)

PFI nieuws

Waarom kon PFI steeds indexeren?

In vergelijking met veel andere pensioenfondsen heeft Pensioenfonds ING de afgelopen jaren steeds kunnen indexeren. Recent was er zelfs een extra toeslag in het kader van het gelijktrekken van de manier van verhogen tussen werkenden en gepensioneerden. Hoe dit kan en wat er verandert in het nieuwe pensioenstelsel? Het antwoord komt van actuaaris

Henk Bruins: "Dat komt onder meer doordat het Fonds het renterisico goed beschermt. Elk fonds loopt het risico van een rentedaling. Daar kun je je tegen beschermen door het renterisico dicht te zetten met beleggingen. Dat wil zeggen: door beleggingen te kopen met dezelfde gevoeligheid voor de rente als de verplichtingen. Op deze manier gaan de

bezittingen en de verplichtingen min of meer synchroon met elkaar omhoog of omlaag. Ze heffen elkaar als het ware op, waardoor renteveranderingen geen of minder invloed hebben op de dekkingsgraad."

Commissie Sociaal-Economische Belangen

Vragen over personeelsregeling voor leden

Speciaal vragen- en klachtenloket SEB behandelt vooral vragen over verzekeringen en hypotheek

De commissie SEB (Sociaal Economische Belangen) beantwoordt jaarlijks vragen en klachten van leden van VO-ING en VO-NN over de SEB-aandachtsgebieden. De meeste vragen en klachten gaan over hypotheek en zorgverzekeringen. Hieronder een korte uitleg over deze personeelsfaciliteiten en de rol van de commissie SEB in deze.

Een kleine diversiteit van hypotheek gerelateerde vragen verscheen het afgelopen jaar op ons bord. Vrijwel altijd hadden de vragen betrekking op hypotheekrentekorting. Soms werd hierbij de opmerking gemaakt dat de hypotheekafdeling niet goed op de hoogte blijkt te zijn van haar eigen regeling en daardoor oud-medewerkers met een hypotheekkorting onjuist informeert. Omdat de meeste vragen over hypotheek van ING Bank ook relevant zijn voor sommige VO-NN-leden, staat hieronder de hypotheekkortingsregeling zoals die op dit moment geldt:

Voor hypotheekvragen kunnen leden altijd het beste eerst terecht bij de hypotheekafdelingen van ING Bank en NN-Group.

Zorgverzekeringen

Ook het onderwerp zorgverzekeringen komt regelmatig aan de orde in de vragen die we binnenkrijgen. Het merendeel van die vragen komt uiteraard in de laatste twee maanden van het jaar. Dan immers worden de nieuwe premies gepubliceerd en kan er worden overgestapt naar een andere zorgverzekeraar of kunnen dekkingen worden aangepast. Bij de vragenstellers blijkt vaak dat er onvoldoende duidelijk is wat precies de rol van de beide verenigingen is. Hoe zit dat precies? Een korte uitleg. Elk jaar wordt over het zorgaanbod door de commissie SEB uitgebreid gecommuniceerd via nieuwsbrieven, de websites en de (digitale) magazines. Dat aanbod bestaat voor beide verenigingen uit ONVZ en Zilveren Kruis, voor VO-NN komen

daar NN Zorg en OHRA nog bij. Voor ONVZ, NN Zorg en OHRA geldt dat het contracten zijn met de resp. ex-werkgevers (ING Bank en NN Group). Strikt formeel hebben de verenigingen geen "stem" in die contracten, die ligt volledig bij de ex-werkgevers. Wel kunnen de verenigingen (via de commissie SEB) invloed proberen uit te oefenen op onderwerpen die voor onze leden belangrijk zijn. Daartoe houden we ook intensief contact met onze contactpersonen bij de zorgverzekeraars en bij de ex-werkgevers. Alleen met Zilveren Kruis hebben de verenigingen via de overkoepelende Stichting BOVOM zelf een contract gesloten. Bij de periodieke contractverlengingen onderhandelen wij dus in feite zelf met Zilveren Kruis. Voor alle genoemde zorgverzekeraars vervullen wij alleen de communicatierol naar onze leden. De commissie SEB vindt het belangrijk om te zorgen dat onze leden goed geïnformeerd zijn. De verenigingen hebben dus geen adviesrol naar de leden toe. Dat is voorbehouden aan de genoemde zorgverzekeraars. Het aanbod van de zorgverzekeraars en uiteraard ook de premiekorting die leden krijgen voor aanvullende pakketten kunt u terugvinden op de websites van VO-ING en VO-NN. Tot slot: heeft u een vraag over uw hypotheek of over uw zorgverzekering, bel dan altijd eerst de betreffende afdeling/verzekeraar. Lukt dat niet of blijven er zaken onduidelijk, stuur dan een e-mail naar mailto: info@vo-ing.nl of info@vo-nn.nl. (Hans Korink namens de commissie SEB)

Huidige hypotheekkortingsregeling voor hypotheek van ING Bank

Sinds 1 januari 2016 kunt u geen hypotheek met personeelskorting meer afsluiten. Hebt u al een ING of WestlandUtrecht Bank Hypotheek met personeelskorting, dan blijft de personeelskorting gelden tot het einde van de looptijd van de huidige hypotheek zoals vastgesteld op 31 december 2015. Daarna vervalt de personeelskorting. Er is één uitzondering hierop voor (gedeeltelijk) aflossingsvrije hypotheek. U kunt deze met maximaal 10 jaar verlengen als u aan het einde van de looptijd een gedeelte nog niet hebt afgelost. De berekening van de personeelskorting vindt opnieuw plaats aan de hand van de nieuwe situatie volgens de standaard berekening. Wanneer komt u in aanmerking? U had tot het einde van de looptijd recht op personeelskorting. U hebt een (gedeeltelijk) aflossingsvrije personeelshypotheek. U hebt aan het einde van de looptijd een gedeelte nog niet afgelost. U heeft van ING Hypotheken een offerte en/of bevestigingsbrief ontvangen.

In memoriam

De vereniging is voor haar mutaties in het ledenbestand afhankelijk van de informatie van de leden zelf. En in geval van overlijden van informatie hierover van de nabestaanden. Het komt voor dat we wel een overlijden doorkrijgen maar niet de overlijdensdatum. De volgende leden zijn ons in de achterliggende periode ontvallen.

- Mevrouw J. Dietz-Holshuysen, AMSTELVEEN
- Mevrouw M.J.O.P. Duchateau, MAASTRICHT
- De heer P.J. Dirks, LEEUWARDEN
- Mevrouw C.J. Jansen - van den Berg, DUIVEN
- De heer A.W.H. van Ruitenburch, CAPELLE AAN DEN IJSSEL
- De heer C.L.J. de Heij, ALMERE
- De heer S.A.M. Verouden, DELFT
- Mevrouw J.A. van der Poel - Blok, ROTTERDAM
- De heer F.J. Messing, ARNHEM
- De heer R.A. Noach, ASTEN
- De heer A. Smit, OOSTHUIZEN
- De heer E.J. Wolf, NIEUWEGEIN
- De heer H.J.F. Besseling, WIERDEN
- De heer H. Vetkamp, KATWIJK
- Mevrouw S.H. de Bruin, VENHUIZEN
- Mevrouw C.D. van Drenth, VOORTHUIZEN
- De heer P.J. Magnée, DEN HAAG
- De heer T. de Vries, DRONTEN
- De heer L.G. Schoor, LAAG-SOEREN
- De heer C.L.J. de Heij, ALMERE
- De heer G. Verchoor, OUD-BEIJERLAND
- De heer G.L. van 't Hull, HEERHUGOWAARD
- Mevrouw M. Verschuur-van den Heuvel, ALPHEN AAN DEN RIJN
- De heer H. Blomsma, DRONRYP
- Mevrouw L. Maks-Heijkoop, MONNICKENDAM

Wij wensen de nabestaanden veel kracht bij het verwerken van dit verlies.

Nieuwe leden

In de afgelopen periode zijn 31 oud-collega's lid geworden van de VO-ING. Hierbij worden zij van harte welkom geheten bij onze vereniging.

- Mevrouw W.A. Ruiten, AMSTERDAM
- De heer Q.M. Korthals Altes, HAARLEM
- De heer H. Van der Keur, PURMEREND
- De heer M.J. van der Meer, OEGSTGEEST
- De heer H.P.C.F.G. den Ouden, AMERSFOORT
- De heer G. Boerma, COEVORDEN
- Mevrouw S.J.F.M. van Rooij, NAARDEN
- Mevrouw M. Robbe, AMERSFOORT
- Mevrouw L.H. Keijzer-Vos, AMSTELVEEN
- Mevrouw M.H. Morelissen-Jansen, LELYSTAD
- De heer E.F. Sebregts, EINDHOVEN
- De heer W.F. van Aggelen, ARNHEM
- De heer M.P. Moerkerk, ELST
- Mevrouw L.G. van der Ploeg - Boender, MEPEL
- Mevrouw W.P.M. van der Schoot, IJSSELSTEIN
- De heer M.T.J. van Wissen, GOUDA
- De heer J.P.M. Luijben, WOERDEN
- De heer R.P. Tjin, HAARLEM
- Mevrouw C.A.M. Beemster, GOOREIND-BE
- De heer J.E.W.A.M. van den Brekel, 'S GRAVENMOER
- De heer C. Jansen, MOERKAPELLE
- De heer W.N.A. Bakker, HOOFDDORP
- De heer T. Boonstra, AMERSFOORT
- De heer J.B. Gastkemper, HAARLEM
- Mevrouw C.G.S. Bebseler, AMSTERDAM
- De heer M.J. Selbach, BEUNINGEN
- Mevrouw A.M. van Etro, HEEZE
- Mevrouw A.E. Wittebol, HILVERSUM
- De heer P.B.M. Dieben, UITGEEST
- Mevrouw G. Wijnen-van Dam, NIEUWERKERK AAN DEN IJSSEL
- De heer M. van der Sloot, HAARLEM

Mensen een plezier doen

Jan Thijssen is commissievoorzitter rayon Zuid

Hij zingt 'best wel graag' en bezondigt zich 's avonds na de thee aan heerlijke chocolade en gezouten cashewnoten. Jan Thijssen is actief in de commissie Activiteiten van rayon Zuid. We zetten de Limburger graag even in het zonnetje.

Van zichzelf zegt Jan dat hij redelijk honkvaast is omdat hij zijn hele leven "maar op vier verschillende plaatsen heeft gewoond en allemaal op adressen in Weert." Bij NMB en later ING werkte hij 36 jaar in Weert en vier jaar in Eindhoven.

Hoe kwam je bij NMB terecht?

"Ik wilde eigenlijk rechten of economie gaan studeren. Ik zocht een tijdelijke baan, kreeg die bij NMB en voor ik het wist was ik 40 jaar verder. In 2012 ging ik met een goede regeling met vroegpensioen."

Wat deed je bij NMB?

"Ik begon er bij de basis: baliewerk, zoals particulieren en zakelijke relaties helpen met geldopnames, geld afstorten, vreemde valuta innemen en uitgeven, betaalcheques en girobetaalkaarten innemen. Kort daarna kwam ik op kantoor Weert op de afdeling Buitenland, waarvan ik aan de wieg heb gestaan. Aanvankelijk combineerde ik die werkzaamheden met zakelijke kredieten. Na chef Buitenland/kredietenadministratie maakte ik een switch naar de afdeling Particulieren. Daar kreeg ik als accountmanager o'n 300 cliënten onder mijn hoede voor alle producten: sparen, beleggen, hypotheek, assurantien en pensioenen."

En na de integratie met ING Bank en de postkantoren?

"Toen ben ik op basis van een belangstellingsregistratie als hypotheekspecialist gaan werken op de commerciële Mid-office (CMO) hypotheek in Eindhoven. In de beginjaren van mijn bankcarrière bij de NMB was ik eigenlijk vooral bezig met de dienstverlening naar klanten. Met winst en verlies en wat financieel goed was voor de bank c.q. de aandeelhouders, waren we helemaal niet bezig. In de tijd van ING Bank, na de fusie met Nationale-Nederlanden, werd dat steeds meer benadrukt. Begrippen als targets, verkoopteams, prestatiebonussen en beoordelingstoelagen werden aan het bankjargon toegevoegd."

Wat vond je het leukst?

"De meeste voldoening in mijn werk haalde ik toch wel uit het tevreden stellen van de klant, oftewel die dienstverlening die in het begin van mijn carrière zo hoog in het vaandel stond. De kick van de deal en een tevreden klant, dat is het mooiste dat er is."

Waarom werken voor de activiteitencommissie?

"Ik heb het grootste gedeelte van mijn werkzame tijd bij de bank ook in het bestuur van de personeelsvereniging gezeten van kantoor Weert. Het organiseren van activiteiten in teamverband is iets wat ik gewoon heel erg leuk vind. Als je daarna dan ook weer te horen krijgt dat men zich goed vermaakt heeft, is de dag weer geslaagd."

Waarmee houdt je je in je vrije tijd graag bezig?

"Vanaf dat ik gestopt ben bij ING ben ik vrijwilligerswerk gaan doen. Maaltijden bezorgen vanuit Tafeltje Dekje Weert en één dagdeel per week helpen bij de dagbesteding van een wozoco - woonzorgcomplex - van Land van Horne. Dit is heel dankbaar werk. Voor een operakoor doe ik de sponsorcommissie en verricht ik hand- en spandiensten." Als Limburger zit Jan uiteraard ook in een 56-jarige carnavalsvereniging, De Dorstvlieëgels, waarvan hij de penningmeester is.

Nog meer?

"Ik doe mantelzorgwerk voor mijn schoonvader van 95 jaar, een goede vriendin die zwaar dement is en een oud fietsmaatje die eveneens dementerende is. Naast de oppasmomenten op onze kleinkinderen, wat altijd weer een feest is. We spelen, stoeien en voetballen wat af!"

Jan Thijssen

Jan (72) is een geboren en getogen Limburger uit Weert en is bijna 48 jaar getrouwd met zijn eerste grote liefde Mieke. Samen hebben ze twee dochters die samen met hun partners een eigen gezin hebben met in totaal vier kleinkinderen.

Wat drijft je?

"Mijn echte drive is mensen een plezier doen, sociale contacten onderhouden, fit blijven en proberen om een goed mens te zijn en een goed voorbeeld te zijn voor mijn omgeving. Dit alles onder het motto "Pluk de dag; je leeft vandaag en niet morgen".

Heimelijke genoegens?

"Eigenlijk zing ik best wel graag, maar omdat ik dat niet kan volgens mijn vrouw, moet ik me meestal beperken tot de momenten dat ik alleen thuis ben en er dus geen publiek is. Een 'guilty pleasure' is overigens om 's avonds na de thee me heerlijk te bezondigen aan chocolade en gezouten cashewnootjes."

Vanachter de bestuurstafel

Het nieuwe jaar is grijs van start gegaan, maar niet voor onze vereniging.

Tijdens onze ledenraadsvergadering in januari hebben we het jaar afgetrapt met een terug-én vooruitblik van de drie commissies (Pensioenen, SEB en Digitaal). In vogelvlucht kwam het jaar 2024 voorbij en toen realiseerde ik mij weer eens hoeveel werk verricht wordt door onze actieve vrijwilligers. Daarnaast gaven de commissies ons een doorkijkje naar het komende jaar. Waar de Pensioencommissie onverminderd doorgaat met het informeren en communiceren over de voortgang van het transitieplan en de Wet toekomst pensioenen, zal de commissie SEB zich blijven richten op haar basistaken: personeelscondities, collectieve verzekeringen en

wetgeving. Daarnaast heeft het voor de meeste van onze leden zeer belangwekkende thema 'doorwerken na je pensioen' speciale aandacht. Tot slot wil de commissie Digitaal voorop blijven lopen met technische mogelijkheden: recent is hun eerste podcast gelanceerd. Naast terugkerende thema's nodigt deze commissie ons allen uit om te komen met interessante onderwerpen voor evenementen. Het bestuur is sinds de benoeming van de nieuwe leden Hilma Petersen en Rob Pieters weer voltallig en vol energie aan de slag gegaan. Denk aan het updaten van onze organisatierichtlijnen, gesprekken met de rayons, financiële performance en de begroting voor 2025 die op 22 januari door de ledenraad is goedgekeurd. Rode draad hierbij is conservatief financieel beleid, met een gezond buffervermo-

gen en focus op kosten. Daarbij blijft het uitgangspunt dat onze rayons in ieder geval budgettair ruimschoots hun activiteiten kunnen blijven organiseren. Tot slot is besloten om een beleidsdag te organiseren waarbij het bestuur de speerpunten voor de komende jaren wil bepalen, waarbij de input vanuit de ledenraad en de commissies natuurlijk wordt meegenomen. Hierover later meer. Laten we er met elkaar weer een mooi verenigingsjaar van maken, wij als bestuur hebben er zin in en kijken uit naar een (inter)actief, informatief, educatief en goed jaar. *(Erica Bischoff namens het bestuur)*

Video ledendag 2024

Op de website staat een 4 uur durend videoverslag van de gehele ledendag van medio november 2024. Kom kijken en zoek oude bekenden. Alle toespraken en wat zich op het podium afspeelde, staan er op. Met een lekkere muzikale afsluiter.

UIT HET ARCHIEF

Kunstzinnige kaften

Voor ons bij het Bedrijfshistorisch Archief ING zijn de historische personeelstijdschriften van de verschillende rechtsvoorgangers van ING een belangrijke bron voor onderzoek. In het tijdschriftenarchief vinden we niet alleen veel feiten over innovaties, organisatorische ontwikkelingen, kantoorgebouwen e.d. Ook zijn ze een goede weergave van de bedrijfscultuur door de jaren heen.

Eén van de manieren waarop dat tot uiting komt in de tijdschriften zijn de illustraties en kunst die daar voor gebruikt werden. Een tijdschrift dat in kunstzinnigheid eruit schiet, is het tijdschrift Giro-contact van de PCGD (Post- Cheque- en Girodienst). Van 1958 tot 1972 had dit tijdschrift bij elke uitgave een prachtig geïllustreerde omslag.

Giro-contact

Giro-contact was een uitgave van de PCGD die vanaf 1951 één keer per jaar in het najaar uitkwam. In de jaren na WOII maakte de PCGD een exponentiële groei door. Niet alleen het aantal klanten groeide, ook het personeelsbestand van de dienst groeide. Hierdoor werden de onderlinge contacten tussen de afdelingen en ook het personeel zelf minder. Om de onderlinge communicatie en kennis te verbeteren, werd Giro-contact uitgegeven als een blad voor alle personeelsleden. De inhoud bestond uit een combinatie van human interestverhalen en artikelen over beleid, innovaties en bedrijfsmatige ontwikkelingen.

Ninke Kast

Deze kunstzinnige omslagen waren waarschijnlijk allemaal het werk van Ninke Kast. Hoewel de omslagen niet gesigneerd zijn, wordt zij door de redactie van Giro-contact met grote regelmaat benoemd als de vaste ontwerper. Ninke (Trijntje Hendrika) Kast werd op 01-02-1926 geboren in Coevorden en volgde haar kunstonderwijs aan de Academie van Beeldende kunsten 's- Gravenhage (later de Koninklijke

Giro-contact 1959. Ontwerp: Ninke Kast. De 'graangiro' in het oude Egypte.

Academie van Beeldende Kunsten). Ze was ook werkzaam als decoratieschilder. De omslag van 1959, welke de graandeling, of graangiro in het oude Egypte voorstelde, was tevens haar ontwerp voor een muurschildering in koffiekamer C in het PCGD hoofdkantoor in Den Haag. De meeste van haar bandontwerpen gaven echter vaak uiting aan de belangrijke gebeurtenissen of ontwikkelingen bij de PCGD van dat jaar.

Giro-contact 1962. Ontwerp: Vermoedelijk Ninke Kast. Introductie 1ste computer (IBM1401) en ponskaarten. De op een ponskaart lijkende perforaties laten de kleuren op de eerste pagina van het magazine zien.

Titelpagina Giro-contact 1962.

1962: In dit jaar nam de PCGD haar eerste computer (IBM 1401) en de daarbij behorende ponskaarten in gebruik. De IBM 1401 werd ingezet voor de verwerking van betaalopdrachten en zou daarmee de dienst drastisch veranderen en automatiseren. Het omslagontwerp toont de typische uitsparingen van de ponskaart die daardoor een kijkje geven op de gekleurde banden op de eerste pagina van de uitgave.

EVENEMENTEN

Wat biedt Haarlem toch veel moois

Met een grootse Janskerk, leuke grachten, voortreffelijke horeca en een keur aan monumenten is Haarlem een prima stad voor de toeristische bezoeker. Op 26 november maakte een 40-tal VO-ING'ers een rondgang langs deze Janskerk, de rosse buurt met het standbeeld van Kortjakje en onder meer het Joods monument. Een tocht door de Haarlemse grachten in een heuse salonboot bleek een goede garantie voor een lange nazit.

Culinaire en muzikale dag met Cello Biënnale in Amsterdam

In het iconische Amsterdamse muziekgebouw Bimhuis werd rond 6 november het muziekfestival Cello Biënnale gehouden. Een delegatie VO-ING'ers beleefde op die dag een leuke muzikale en culinaire dag. Niet alleen de muzikanten stalen de show, ook waren er cellobouwers die hun vak demonstreerden.

Zutphen: oeroud en still going strong

Zoals vaker gebeurt, was de inschrijving voor de Zutphen-dag op 16 november direct na publicatie volgeboekt. De 45 gelukkigen maakten een rondje door dit oude Hanzestadje met uiteraard onder meer de beroemde Walburgiskerk op de route.

Giro-contact 1965.

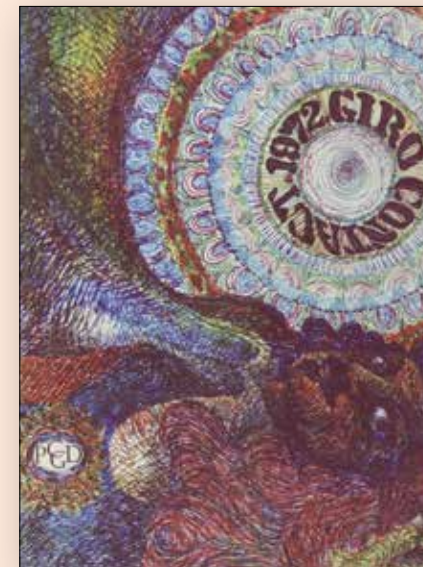
Ontwerp: Ninke Kast. Kleurrijk mozaïek van flowchartsymbolen, ponskaarten en magneetspoelen.

Giro-contact 1968. Ontwerp Ninke Kast. Abstracte weergave van het Girokantoor Arnhem.

Giro-contact 1972.

Ontwerp: Vermoedelijk Ninke Kast.

1965: Vierde de voltooiing van de automatisering van het girale proces. De uitbundig gekleurde kft toont een mozaïek bestaande uit de typische vormen van de toen veelgebruikte vormen van een automatisering flowchart en abstracte weergaves van ponskaarten en de spoelen van magneet-tape (computergeheugen / ROM).

1968: Was het jaar dat het girokantoor in Arnhem in gebruik werd genomen. Op de omslag van Giro-contact staat dat jaar een geabstraheerde afbeelding van het door architecten Van de Broek en Bakema ontworpen gebouw.

In **1972** kwam de laatste jaarlijkse Girocontact uit. Het blad ging verder als een tweewekelijkse uitgave. Daarmee kwam een einde aan de 'luxe' uitgaves met de speciaal ontworpen omslagen. Ninke Kast overleed op 20 september 2022 te Wassenaar. *(Jacoline Bodewes, conservator Bedrijfshistorisch Archief ING)*

COLUMN ING

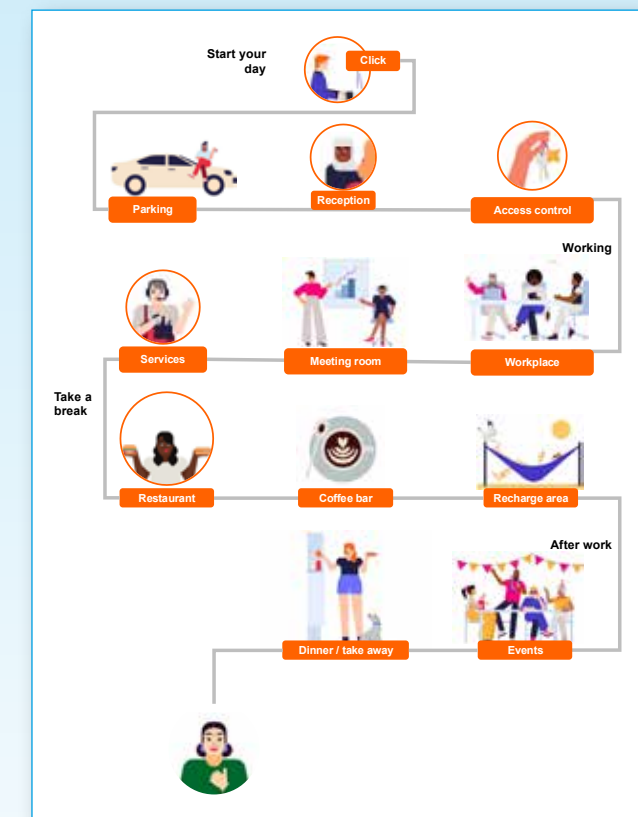

Annette Sibma

De beste werkdag van de week

Sinds de coronapandemie is de manier van werken ook bij ING veranderd. Veel medewerkers werken vanuit huis, maar het kantoor blijft essentieel voor samenwerking, ontwikkeling en netwerken. Ons doel is dat een dag op kantoor de beste dag van de week is. We hebben als CREFS NL (*Corporate Real Estate Management & Facility Services*) twee belangrijke beloftes:

- Employee Experience:** wij bieden de beste experience op kantoor met onze services en werkomgeving en
 - Duurzaamheid:** wij doen er alles aan om onze diensten zo *planetary proof* mogelijk te organiseren.
- Onze totale dienstverlening organiseren we langs de employee journey, getiteld *Veranderingen in de werkomgeving*. De veranderingen in de manier van werken hebben consequenties voor de werkomgeving. Op kantoor wordt er meer samengewerkt, worden meer events georganiseerd en vinden veel meer Teamsgesprekken plaats. Dit betekent dat de behoefte aan kleine en grotere zalen veel groter is geworden. We moeten daardoor een andere verhouding aanbieden van individuele werkplekken en vergaderplekken.

De Employee Journey van ING in beeld.

Op basis van data-analyse hebben we een nieuw werkplekconcept ontwikkeld: HOW, *Hybrid Orange Workplace*. Op dit moment zijn we bezig met het bepalen welke wijzingen binnen de panden noodzakelijk zijn om het nieuwe werkplekconcept te implementeren. Binnen de nieuwe panden Hazel en Linden wordt dit nieuwe werkplekconcept direct doorgevoerd. **Annette Sibma**, manager Facility Services, Corporate Real Estate management & Facility Services

Zorgen voor GROEI en BLOEI

HR-specialist Hilma Petersen
 in het bestuur

Nieuw bestuurslid
 Hilma Petersen:

“In mijn vrije tijd ben ik
 vaak in de tuin te vinden
 of aan het schilderen.”

Ze heeft ruime ervaring met mensenwerk; Hilma Petersen versterkt daarmee het bestuursteam van de vereniging. Wie is Hilma? Een korte kennismaking in een interview dat voor haar eigenlijk niet had hoeven.

Een geanimeerde en vriendelijke ontmoeting wordt het als je met het nieuwe bestuurslid Hilma Petersen spreekt. Ze bewaakt graag het overzicht, brengt rust, is een mensenmens en gelooft in de toegevoegde waarde van een goed overleg. Dat deed ze vijf jaar bij NS en de dertig jaar ervoor bij ING. In 2024 is Hilma gestopt bij NS en ze is zich nu aan het oriënteren op een volgende stap.

Hoe ben je in het vakgebied HR terechtgekomen?

Hilma: "Het was geen bewuste keuze, maar eerder een reis waarin ik mijn interesses ontdekte. Ik begon vijfendertig jaar geleden in de kantorenorganisatie bij ING en werkte daar als accountmanager zakelijk. Later heb ik mij ontwikkeld tot productmanager en raakte ik via mijn functie van directiesecretaris betrokken bij het overleg met de medezeggenschap bij ING. De overstap van ING naar de NS gaf mij de kans om mijn kennis over arbeidsverhoudingen verder uit te diepen. Die diversiteit aan ervaringen heeft mij mede gevormd tot wie ik nu ben."

Waaruit bestaat het werkvlak van arbeidsverhoudingen?

Hilma: De invloed van de OR ligt formeel vast in wettelijke kaders maar de praktische invulling en wijze waarop OR en bestuurders met elkaar omgaan is eigenlijk veel belangrijker. Met mijn organisatie sensitiviteit en empathische vermogen heb ik vanuit mijn HR rol bijgedragen aan een constructieve werkrelatie tussen bestuurder en OR. Daarbij zorgde ik voor draagvlak bij betrokkenen om gezamenlijk tot het beste resultaat te komen.

Als we je collega's vragen wat voor collega je bent, wat zouden ze dan zeggen?

"Collega's omschrijven mij vaak als iemand die op de achtergrond opereert, maar cruciaal is in het proces. Niet de opvallendste speler, maar wel degene die zorgt voor het ritme en de harmonie en collega's coacht om tot het beste resultaat te komen.

Wat was het eerste dat je wilde aanpakken toen je deze bestuursfunctie begon?

"Mijn prioriteit was het versterken van de samenwerking binnen het bestuur en met de activiteitencommissies. Ik wil

een open cultuur stimuleren waarin iedereen zich vrij voelt om bij te dragen. Samen houden we de vereniging draaiend"

Waarop ben je tot nu toe het meest trots in je werk bij ING?

"Het meest trots ben ik op mijn bijdrage aan de moeilijke gesprekken tijdens adviestrajecten bij reorganisaties. Dat zijn geen gemakkelijke trajecten, ze gaan immers vaak gepaard met veranderingen en besparingen, maar door goed te luisteren naar elkaar, konden we oplossingen vinden die eerlijk waren voor zowel medewerkers als de organisatie."

"Collega's omschrijven mij
 vaak als iemand die op de
 achtergrond opereert, maar
 cruciaal is in het proces."

Hoe ziet je ideale werkdag eruit?

En hoe ontspan je na een drukke dag?

"Een ideale werkdag bestaat voor mij uit goede gesprekken met collega's, het oplossen van complexe uitdagingen en het zien van resultaten. Na een drukke dag kom ik graag thuis, koken we een lekkere maaltijd en laad ik op door in de tuin bezig te zijn. Creatief bezig zijn met planten of schilderen geeft me rust en nieuwe energie."

Was er een moment in je carrière waarop je dacht: dit is wat ik wil doen?

"Ja, dat moment kwam tijdens mijn eerste betrokkenheid bij een medezeggenschapsproces. Het bracht zoveel dynamiek en uitdaging met zich mee dat ik wist: dit is wat ik graag wil doen. Dit jaar hoop ik 60 te worden; voor mij een moment om nog één keer te heroverwegen hoe ik mijn laatste werkzame jaren wil invullen. Best een puzzeltocht, maar ik heb er zin in om die puzzel te leggen"

Welke waarden of principes neem je mee van je persoonlijke leven naar je werk?

"Positiviteit, saamhorigheid en zorgzaamheid. Ik probeer altijd het glas halfvol te zien, zoeken naar en het vinden van oplossingen en anderen ondersteunen, zowel in mijn persoonlijke als professionele leven."

Waar haal je inspiratie vandaan, zowel binnen als buiten je werk?

"Mijn inspiratie komt van mensen. Zowel in mijn werk als privé word ik geïnspireerd door de kracht van samenwerking en de verhalen van anderen. Daarnaast haal ik veel energie uit mijn creatieve hobby's."

Noem eens een grote uitdaging in je werk...

"Dat was de overgang van ING naar de NS, waar de cultuur en arbeidsverhoudingen anders waren. Het vereiste geduld om je een nieuwe cultuur eigen te maken, het gaat met kleine stappen."

Wat doe je graag in je vrije tijd?

"Ik ben niet iemand die veel stil zit. Wij gaan graag naar Italië: genieten van cultuur, natuur en culinair. In mijn vrije tijd ben ik veel in de tuin te vinden of aan het schilderen. Dat creatieve proces helpt me om fris te blijven denken en nieuwe perspectieven te zien, iets wat ik ook in mijn werk probeer toe te passen."

Heimelijk genoeg?

"Chocolade, zonder twijfel. Het is mijn kleine guilty pleasure." (Ewald Wagenaar)

Uitgever:

VO-ING Magazine is een uitgave van uitgeverij Horus in opdracht van de Vereniging Oud-medewerkers ING (VO-ING).

Hoofdredacteur: Erica Bischoff.

Kernredactie: Tom Kuyper, Ewald Wagenaar.

Vormgeving: Bureau BADE.

Redactieadres: administratie VO-ING, Tom Kuyper, Paul Pellastraat 234, 7558 HM Hengelo. Telefoon: 035 - 631 21 65.

Actueel nieuws over de VO-ING is te vinden op de website www.VO-ING.nl.

Ledeninformatie:

Voor vragen over het lidmaatschap, de collectieve belangenbehartiging op het gebied van pensioenen en op sociaal terrein, of om een adreswijziging door te geven, neemt u contact op met de administratie. De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden teksten in te korten.

Disclaimer:

Artikelen in deze editie hoeven inhoudelijk niet de goedkeuring te hebben van het bestuur van VO-ING.

© Horus, 2025.

Hilma Peters

Hilma (59) werkte de afgelopen vijf jaar bij NS, afdeling HR, als expert in arbeidsverhoudingen. Dat deed ze in de tien jaar ervoor ook bij ING, afdeling HR Industrial Relations als consultant medezeggenschap. Na haar rechtenstudie begon ze al in 1990 als trainee bij ING regio Midden Nederland. "Ik ben 59 jaar, getrouwd met Frederik en moeder van twee volwassen kinderen. We hebben een hechte band en ik geniet ervan om tijd met hen door te brengen. Het houdt me met beide benen op de grond." In haar vrije tijd is ze graag te vinden bij haar tuinhuisje waar ze graag voor de tuin en wat er in groeit, zorgt.